

Sygn. akt I C 374/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2023 r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy- I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Dawid Sztuwe
Protokolant:	st. sek. sąd. Magdalena Wardowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2023 r. w Brodnicy

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

przeciwko (...) **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

- zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.086,08 zł (dwa tysiące osiemdziesiąt sześć złotych 08/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 6 lutego 2018 r. do dnia zapłaty,
- oddala powództwo w pozostałym zakresie,
- zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 341,41 zł (trzysta czterdzieści jeden złotych 41/100) tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

/Sędzia/

D. S.

Sygn. akt I C 374/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2023 r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy- I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Dawid Sztuwe
Protokolant:	st. sek. sąd. Magdalena Wardowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2023 r. w Brodnicy

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

przeciwko (...) **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

4. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.086,08 zł (dwa tysiące osiemdziesiąt sześć złotych 08/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 6 lutego 2018 r. do dnia zapłaty,

5. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

6. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 341,41 zł (trzysta czterdzieści jeden złotych 41/100) tytułem zwrotu kosztów procesu

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

/Sędzia/

D. S.

Sygn. akt. I C 374/21

UZASADNIENIE

Pozwem z 27 lipca 2021 r. (...) Sp. z o.o. w G. wystąpiła przeciwko (...) Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. z żądaniem zapłaty 5.475,96 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego żądania wskazał, że dochodzona kwota stanowi należne odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w związku z kolizją drogową, której sprawcą był kierowca objęty ochroną ubezpieczeniową OC u pozwanej. Pojazd był wynajmowany przez poszkodowanego przez okres likwidacji szkody (naprawy), tj. 21 dni po stawce 212,00 zł netto. Powód wskazał, że pozwana odmówiła wypłaty jakiegokolwiek odszkodowania. W pozwie opisano także przebieg postępowania likwidacyjnego oraz wskazano okoliczność cesji wierzytelności przysługującej poszkodowanemu (**k. 2-6**).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc, że w toku postępowania likwidacyjnego nie miała możliwości zapoznania się z ustaleniami spółki (...), która była podmiotem odpowiedzialnym za likwidację szkody w ramach tzw. (...). Strona pozwana zakwestionowała przyjętą stawkę najmu oraz uzasadniony okres najmu, a nadto działania samego poszkodowanego przyczyniły się do powiększenia rozmiaru szkody. W ocenie pozwanej poszkodowany miał także możliwość skorzystania z tańszych usług najmu, z czego nie skorzystał, a tym samym wygenerował dodatkowe, zbędne koszty. Pozwana nie kwestionowała natomiast zasady swojej odpowiedzialności, okoliczności powstania szkody (**k.71-82**).

Na dalszym etapie postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie (**k. 113-116**).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 kwietnia 2017 r. doszło do zdarzenia drogowego, w następstwie, którego uszkodzeniu uległ pojazd marki P. (...) o nr rej. (...), który stanowił własność J. M. (1). Sprawcą zdarzenia był kierowca ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanej.

Okoliczność bezsporna.

Ustalenie sprawcy zdarzenia nie było możliwe bezpośrednio po powstaniu szkody, stąd poszkodowany wstrzymywał się z zleceniem naprawy do czasu ustalenia osoby odpowiedzialnej za zdarzenie i wypłaty odszkodowania. Pojazd po zdarzeniu był jezdny, ale poszkodowany nie miał innego samochodu, z którego mógłby skorzystać w czasie naprawy.

Dowód:

- zeznania świadka J. M.- k. 129v (00:07:53:-00:20:15)
- akta szkody- k. 97

W związku z tym, że samochód w chwili zdarzenia był samochodem relatywnie nowym i serwisowanym w (...), poszkodowany zlecił jego naprawę w serwisie (...) w T.. Oddając samochód do naprawy, poszkodowany zawarł jednocześnie w dniu 17 października 2017 r. umowę najmu pojazdu marki O. (...) za kwotę 212,00 zł netto za każdą rozpoczętą dobę wynajmu. Poszkodowany był zapewniany, że najem pojazdu będzie miał charakter bezgotówkowy, a koszt najmu zostanie zrefundowany przez ubezpieczyciela sprawcy szkody. Poszkodowany nie był informowany o wysokości stawki najmu i zasadach jej ustalania.

Najem zakończył się po 21 dniach w związku z zakończeniem procesu naprawy, tj. 6 listopada 2017 r. Poszkodowany upoważnił spółkę (...) rent a car” do rozliczenia szkody komunikacyjnej i ta w dniu 6 listopada 2017 r. wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 5.475,96 zł brutto.

Dowód:

- umowa najmu- k. 43
- kwestionariusz- k. 45
- protokół zdawczo-odbiorczy- k. 46
- faktura- k. 48

Spółka (...) stała się wierzycielem względem (...) na mocy umów cesji z 27 czerwca 2018 r. i 15 stycznia 2021 r. w zakresie roszczenia o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze zdarzeniem z 11 kwietnia 2017 r.

Dowód:

- umowa cesji z załącznikami- k. 8-16
- umowa cesji z załącznikami- k. 18-40

Uzasadniony i technologiczny czas naprawy pojazdu P. (...) wynosił 3 dni, a stawka 212,00 zł netto była stawką rynkową stosowaną w 2017 r. na lokalnym rynku.

Dowód:

- opinia biegłego- k. 134-135

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności dotyczące zdarzenia wywołującego szkodę, przebiegu postępowania likwidacyjnego oraz cesji wierzytelności przysługującej właścicielowi uszkodzonego pojazdu nie były sporne między stronami. Potwierdzały je również dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych nie budziła wątpliwości Sądu. Nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka, albowiem jego zeznania były spójne i nie zawierały sprzeczności. Świadek nie miał jednak orientacji w zasadach ponoszenia kosztów najmu pojazdu zastępczego, w tym dotyczących ustalania wysokości stawki najmu.

Kwestią sporną pozostawały uzasadniony czas najmu oraz stawka dobową najmu.

Zasady i źródło odpowiedzialności pozwanego z tytułu przedmiotowej szkody nie budziły wątpliwości. Kwestia ta pozostawała także poza sporem między stronami. Z art. 822 § 1 kc wynika, że zakład ubezpieczeń jest zobowiązany do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. W przypadku zderzenia się mechanicznych środków komunikacji osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych, czyli na zasadzie winy (art. 435 kc w zw. z art. 415).

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (zwana dalej „ustawą”). Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 ustawy z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest m. in. zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczycielu ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela.

W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 r. (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań, mimo że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela

kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. (III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Jeżeli zatem ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za "celowe i ekonomicznie uzasadnione". Sąd Najwyższy wskazał nadto, iż w ramach ciążącego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem) mieści się obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować poszkodowanemu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu (zniszczonemu). Tym samym obowiązek ten ciąży na poszkodowanym nawet, gdyby ubezpieczyciel sam nie przejawiał inicjatywy w tym zakresie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że poszkodowanemu nie został zaproponowany najem pojazdu zastępczego na czas naprawy przez ubezpieczycieli, a jednocześnie bezsporne było, iż na czas naprawy poszkodowany miał prawo skorzystać z pojazdu zastępczego.

Ustalenie rynkowych stawek najmu pojazdów nastąpiło na podstawie opinii biegłego i w tym zakresie strony tej opinii nie kwestionowały. Jeżeli kwota 212,00 zł netto mieściła się w granicach stawek rynkowych to na potrzeby niniejszej sprawy zasadną stawką najmu była kwota 212,00 zł netto.

Przechodząc z kolei do kwestii uzasadnionego czasu najmu to biegły ustalił, iż uzasadniony i technologiczny czas naprawy pojazdu wynosił 3 dni, a swoje stanowisko w tym zakresie szczegółowo opisał w opinii (k. 134-135) biorąc pod uwagę daty i charakter czynności podejmowanych przez zakład naprawczy. Powód zakwestionował opinię biegłego w tym zakresie i żądał sporządzenia opinii uzupełniającej.

W ocenie Sądu nie było potrzeby sporządzania opinii uzupełniającej, albowiem biegły swoją pierwotną opinię sporządził w sposób fachowy, z uwzględnieniem materiału dowodowego zebranego w sprawie. Nie budził również wątpliwości poziom wiedzy biegłego, który jest biegłym wpisanym na listę biegłych Sądu Okręgowego w Toruniu. Badania jak i wnioski zostały przedstawione w sposób zrozumiały, jednoznaczny. Opinia nie zawierała wewnętrznych sprzeczności czy wykluczających się wzajemnie wniosków.

Sąd mając na uwadze stanowisko biegłego uznał jednak, że uzasadniony okres najmu wynosił 8 dni. Sąd wyszedł z założenia, że opinia biegłego niewątpliwie podlega, tak jak inne dowody, ocenie według kryteriów określonych w art. 233 § 1 kpc. Sąd nie mając jednak wiedzy specjalistycznej, dokonuje weryfikacji opinii biorąc pod uwagę zasady logicznego myślenia i reguły wiedzy powszechnej oraz doświadczenia życiowego.

Po pierwsze, przyjęcie samochodu do naprawy nastąpiło 17 października 2017 r. (wtorek), ale już samo wzywanie pracownika TU do wykonania oględzin dodatkowych było zbędne (k. 135), albowiem kwalifikacja zakresu prac i tak nie uległa zmianom. Zakład naprawczy mógł tego samego dnia rozpocząć proces naprawy (choćby tych uszkodzeń, co do których nie było wątpliwości). Nie miał jednak obowiązku zamówić części przed przyjęciem samochodu. Trudno, aby zakład naprawczy zamawiał części „w ciemno”. Ten właśnie dzień przyjęcia był konieczny, aby dokonać wyboru i rodzaju części koniecznych do przeprowadzenia naprawy.

Po drugie, czas oczekiwania na części mógł wynosić maksymalnie 2 dni robocze, stąd już w piątek (20 października 2017 r.) przystąpienie do naprawy było możliwe. Biegły ustalił, że sam technologiczny czas naprawy wynosił 2 dni robocze, stąd z uwagi na weekend, prace należało zakończyć w poniedziałek (23 października 2017 r.)

Po trzecie, konieczne było wykonanie czynności zdawczo-odbiorczych (1 dzień) i w związku z tym wydanie pojazdu winno nastąpić 24 października 2017 r., co automatycznie oznaczało konieczność zakończenia najmu pojazdu zastępczego.

Podsumowując, Sąd uznał, że rekompensacie winien podlegać 8 dniowy okres najmu po stawce 212,00 zł netto, co dawało łącznie kwotę 2086,08 zł brutto, którą Sąd zasądził w punkcie 1 (pierwszym) wyroku z odsetkami od 6 lutego 2018 r. (data odmowy wypłaty odszkodowania).

Data naliczania odsetek ustalono w oparciu o akta szkody, z których wynikało (wbrew twierdzeniom strony pozwanej), iż ubezpieczyciel dysponował odpowiednim materiałem dowodowym, aby zająć merytoryczne stanowisko i uwzględnić (choćby częściowo) żądanie zwrotu kosztów najmu.

Koszty procesu.

1) **Podstawa prawna:** art. 98 kpc, art. 100 kpc

2) Wygrania powoda: 38,10%

3) (...) wskazany w pozwie: 5475,96 zł

4) (...) uwzględniający żądanie/wygrana: 2086,08 zł

5) Powódka poniosła następujące koszty:

- 400,00 zł (opłata sądowa od pozwu)

- 900,00 zł (wynagrodzenie pełnomocnika)

- 17,00 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa)

- 400,00 zł (wykorzystana zaliczka na poczet wynagrodzenie biegłego)

6) Pozwana poniosła następujące koszty:

- 900,00 zł (wynagrodzenie pełnomocnika)

- 17,00 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa)

- 344,97 zł (wykorzystana zaliczka na poczet wynagrodzenie biegłego)

7) Mając na uwadze proporcje wygranej/przegranej oraz poniesione koszty, Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 341,41 zł z odsetkami.

8) Niewykorzystane zaliczki na poczet biegłych zostaną zwrócone po prawomocnym zakończeniu postępowania.

/Sędzia/

D. S.